

Euskal Herriko Ahotsak
ahotsak.com

Maria Artetxe Valle

*Bermeo
Bizkaia (1924)*

Aurkibidea

Biografia

1924an jaio zen [Goiko plazan](#) eta gerora [Baztarre](#) ibiltokian bizi izan zen. Gurasoak ere bermeotarrak zituen, ama [Almikabide](#)koa. 6 neba-arrebatatik bigarrena izan zen. Aita arotza zuen eta ama Mungiara joaten zen arraina saltzera. Umetan, Josefinetara joan zen eskolara; hala ere, erdara gutxi egiten zutela dio. Doktrina euskaraz ikasi zuen Santa Eufemian. Ama gazterik hil zitzaion eta 16 urte gaz neskame joan behar izan zuen Gasteizera, eta hamar urtez egon zen bertan: 7 urtez San Antonio kaleko militar baten etxean eta 3 urtez Dato Klean. Bermeora itzuli zenean, beste bermeotar batez ezkondu zen. Portuko beharretan ere ibilitakoa da, lantegietatik otzarak eta kaxak batzen eta baporeetatik salmenta-lekuetara arraina eramaten, besteak beste.

Zintak

BRM-001

- **Proiektua:** Bermeoko ahotsak
- **Elkarrizketatzailea(k):** Goiria Mendiola, Nerea
- **Data:** 2010-06-03
- **Iraupena:** 65 min
- **Euskarria:** Bideo digitala
- **Kodifikatzailea:** Goiria Mendiola, Nerea
- **Transkribatzailea(k):** Fontecilla, Gontzal - Goiria Mendiola, Nerea

Pasarteak

1. Josefinatarren ikastetxea

- **Erref:** BRM-001/003
- **Iraupena:** 0:02:53. **Hasi:** 00:03:00. **Bukatu:** 00:05:53
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Hezkuntza » Mojak

- Familia eta harremanak » Lagunartea eta familia » Etxeko giroa

Laburpena:

Ume sasoiko Bermeo polita zela dio. Sei neba izan arren ondo ikasitakoak direla dio. Josefinatarren ikastetxean ibili zen umetan, baina ez zitzaion gustatzen ikastea; ume okerra zela dio. Emakumezkoak baino ez ziren ibili Josefinetako mojetan.

Transkripzioa

- Ta zuk ze akordu dekozu, zure umetako Bermio, zelakoa zan zure umetako Bermio?
- Niretako elegantie, Aroztegi kantalean jaio nai, ta hazi nai ondo, nire ama izan da arraiñe saltzien ibiltzen dana Mungidxera, ta nire aitta arotza. Ta ni ondo haziku nai. Sei neba-arrebak ondo hazi garie. Hamen danak ezatuten gaittuz gu, ni nai Artetxe Valle, ta danak ezatuten gaittuzie, Vallenekuek. Ta ondo hasiku nai ta ondo eskolara, ta ama hil jaztenien kridxada.
- Ta eskola sasoiekoka ta, ze akordu dekozu?
- Zelan?
- Eskolakoa, nora joan ziñen?
- Alperra izan nai. Josefinasetara. Leko onien baiñe alperra izan nai.
- Bai, Alperra?
- Alperra.
- Ez jatzun gustetan?
- Eitzen izan dot eskapa, zeratik egoten izen garizen jardiñen ta eitzen izen dot eskapa, ta itsosora. Batelatan ibilikue nai.
- Orduen okerra?
- Okerra izen nai, okerra apurtxu bet. Ostantzien ba normal.
- Josefiñetan nungo neska-mutilek joaten zinien, edo neskak bakarrik?
- Zelan?
- Josefiñetan, neska-mutilek edo neskak bakarrik?
- Ni mutilekaz ta henbrakaz ibiltzen izan nai. Ta gure etxien zenbat henbra? lau neska ta mutil bi.
- Bai, bai, baiñe Josefinatan, eskolan, mutilek eta neskak alkarregaz?
- Ez, ez, Josefinasetan ez. Henbrak.
- Bakarrik?
- Bai.
- Eta... ze maestra edo?
- E, mojak, mojak, danak mojak. Haur, baie mojak izan die.
- Ta onak ziren monjak?
- Niretzako mojak onak izan di.
- Ta euskeldunek?
- E, bertokuk be bai ze, hameko mandakuek mojak, bai, euskaldunek.
- Baia eskolan euskeraz eitten zenduen?
- Eskolan?
- Euskeraz?
- Total izan nai alperra ta. Eskoli niretzako ez da izan. Ez dot ikasi ezebe.
- Ta eskolan euskeraz edo erderaz?
- Euskeraz, euskeraz.
- A, bai?
- Euskeraz, ta erderaz be bai, segun, bidxetara itzen izan du. Ostantzien ba normalak.

2. Gasteizera neskame

- Erref: BRM-001/004

- **Iraupena:** 0:04:19. **Hasi:** 00:05:53. **Bukatu:** 00:10:12
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Lanbideak » Neskameak

Laburpena:

<p>Ez zitzaion gustatzen lantegian lan egitea; hori dela-eta Gasteizera joan zen neskame, bi etxetan egon zen. Hilabetean 10 ogerleko jasotzen zituen. Neskame zebilela, domeketan arratsaldeko lauretatik zazpietara izaten zuten jai. Dantzan egitera joaten ziren.</p>

Transkripzioa

- Gero niri ez jat gusta fabrikie. Ama hil jastenien, ez jat gusta fabrikie ta egon nai kridxada Vitoridxen. Vitoridxen ein dotaz hamar urte.
- Ta zelan ba joan ziñela Vittorire?
- Zelan?
- Vittorire, zelan ba Vittorira arte? Hain urrun?
- Okin in dxot familidxe baie. Familidxe okin dxot. Ondo, ni ondo. Elegante Vitorixen.
- Vitorixen non egon zinen ba? Vitorixen nun, ze partetan?
- Kalle Datotik hurrien egon nai. Kalle Datotik hurrien.
- Orduen zentro-zentroan.
- Bertan herridxen, bertan. Zelan euki deu ba, ahaztute dakot e. Zelan esango dotsut ba? Jakin dot bai kalie baie, [...] dendie? ta harek egon diezen lekotik. Leko onien, leko onien.
- Ta zer, kriada jatekoan truke edo dirue emoten dotsuen?
- Zelan?
- Kriada ze joan ziñen, jatekoan truke edo dirue be hartzen zendun, kobretan zendun?
- Jaten ondo emoten izen doskun, ni ez nai keja eguno. Koziñeri izan nai.
- Ah bai? Koziñera ibiltzen ziñen?
- Bai, ez, ez, ni ondo, niri. Etxe bitten egon nai: baten egon nai militar baten etxien, ta in dotez zazpi urte han; ta, gero, kalle Daton egon nai. Ta niri ondo kuadra dastez etxe bidxek ondo.
- Baiña, dirue kobretan zendun?
- Kobra dirue?
- Bai.
- Kobra dirue, hamar ogorloko.
- Hillien?
- "Cincuenta pesetas."
- Hillien?
- Bai.
- Eta gero hori dirue aitteri emoten otsazun edo zeuretzat?
- Orduen ama okin jot, ez dot okin amarik. Neba-arrebak partidu garizen. Ta neuk gorde bankuen neuretzako, neu jazteko ta neuretzako.
- Ta ze biher eitten zendun han?
- Danerik. Dana jakin dot eitten.
- Etxeko biherra, koziña...?
- Koziñeri izen nai, beti, ta etxeko biherrak be bai, plantxie be bai. Dana jakin dot eitten.
- Ta umezain be egon ziñen; umezain be bai, umiek jagoten?
- Ez, ez, imik dxaboten ez, izan nai koziñerie, neure denporan. Ta gero ba arratsaldietan lagunekaz.
- Han, Vittorin bertan?

- Bai, bai. Kalle San Antonion egon nai, ta urte asko in dotez.
- Eta bermiotar gehidxau egon zien ala?
- Ez, nigaz ez. Neu bakarrik.
- Zeu bakarrik?
- E, ni ondo egon nai e. Ni ondo egon nai.
- Eta etorten ziñen Bermiora? Oporretan-edo?
- Ez, gitxitten etorten izan nai. Ez dot euki nora etorri, amarik be ez dot okin-ta, ta neba-arrebak be partidute.
- Ta aitte?
- Aitte be ensegida hil jasten. Ta gero ba jun naienen kridxada, ba bertatik ba feliz. Etorten izen nai jaidxetan ta gehiau bapez.
- Eta kriada egoten ziñenien jai eukiten zendun domekatan-edo?
- Domekatan, bertan egunetan, haretan zeretan, ba lauretan kalera ta zortzitan etxera. Izan nai jantzaridxe jantza gustaten izan jast ta. Ta diskoteka lagunekaz. Jantzan beti.
- Orduen parranda asko botanikue izengo zara?
- Bai.
- Bermiotar-bermiotarra?
- Bermiotar-bermiotarra.

3. Dantzaldiak

- **Erref:** BRM-001/005
- **Iraupena:** 0:02:23. **Hasi:** 00:10:12. **Bukatu:** 00:12:35
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Aisia » Jai-giroa » Erromeriak
- Familia eta harremanak » Bikote kontuak » Ligatzea

Laburpena:

<p>Goiko plazan eta Lameran egoten zen dantzaldia. Dantzan abila zela dio. Bermeon banda dotorea zegoen. Gizona ere dantzan ezagutu zuen. Baserritarrei kalabazak ematen zizkieten, baina pasteltxo bana erosiz gero, beraiekin egiten zuten dantza.</p>

Transkripzioa

- Lehen hemen, zuek gaztetan, gazte zinienien-eta, ze jantza edo ze erromeri egoten zan?
- Pasodoblíe edo zer egoten zan hamen be, trikitixa hori soltue, ba hauri be bai, dana jakin dxot. Jantzan abile izan nai.
- Bermion non egoten zan ba, Lameran?
- Lameran, Lameran. Goiko plazan be bai.
- A bai?
- Bai. "En aquellos tiempos" Goiko plazan be bai. Lameran be bai. Jantzan abile izan nai. [Ha emon] pasodoblíe.
- A bai?
- Ez, ez, ondo ondo.
- Ta Bermion nor egoten zan ba, soiñue jotén-edo, bandie euen edo zer?
- Bandie Bermiokue.
- A bai?
- Bai. Bermiko bandie eukin dxuu elegantie. Bermion elegantie egon da bandie.
- Eta, orduen mutilekaz eta jantzan be gaztetatik?
- Zelan?

- Baltseoan-eta mutilekaz ibiltzen ziñen?
 - Bueno bai, urtetan izen duu, ta bakizu beti berbetan mutilekaz-ta, karo nobidxue zelan topa duu ba! Lagunekaz!
 - Orduen nobixue zer, jantzan ezetu zendun gizona?
 - Bai, bai.
 - A bai?
 - Mesedez etorten zanien eskatuten, itzi horrerri, hareaz jungo gariz ta. Halan, ba ondo ondo.
 - A bai?
 - Gaztik izan gari ta. Orain ez daku ezetako kapazik, baie orduen abile izan nai jantzan.
 - Ze ibiltzen ziñen kalabazak emoten-eta?
 - Bai, emoten izan duz.
 - A bai?
 - Ademas Andra Maidxetan, Andra Maidxetan da etorten izan diela aldeanotxuek eta koittaduek, ordun guk kalabazak aldeanuei. Ostantzien: "pagaten bazu pasteltxu bana zeuekaz engu jantzan". Pasteltxu bana. Gure gaztetasune ona izan da, elegantie. Orain ez dago holengorik.

4. Andra Mariko jaiak

- **Erref:** BRM-001/006
- **Iraupena:** 0:01:38. **Hasi:** 00:12:35. **Bukatu:** 00:14:13
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Aisia » Kultura » Musika
- Aisia » Jai-giroa » Herriko ospakizunak
- Aisia » Taberna giroa » Beste lokal batzuk

Laburpena:

<p>Andra Mariko jaietan herriko zein kanpoko bandak egoten ziren. Kasinora joateko diruduna izan behar zen.</p>

Transkripzioa

- Eta lehen Andra Marixek zelakoak ziren ba?
 - Elegantiek.
 - Ze egoten zan?
 - Bandie, ta kanpotik Sestaoko bandie asko.
 - A bai?
 - Urtien-urtien. Bai.
 - Eta kasinoan zoker egoten zan?
 - Kasinora gu, guretzat ez da egon entradarik.
 - Ez?
 - Pobriek izan gariz kasinorako.
 - A bai?
 - Pobriek kasinorako.
 - Ta kasinora zer joaten zan ba, dirudun jentie? A bai?
 - Ordun bai. Gure denporan bai.
 - Ba zer dala ta ba?
 - Ez dait ba. Gure denporan dirudunek jun izan diz kasinora. Orain ez, orain...
 - Oin edonor?
 - Oin dana dau igual.
 - Eta hor Lameran barkilleuek eta be egongo zien ezta?

- Lameran?
- Bai.
- Hor, zera... bandie?
- Baie gero barkilleruek-eta gozokidxe saltzen-eta?
- Horrek e, horrek ez nai entera.
- Ez?
- Ni neure lagunekaz, gero mutil laguntxukaz, ta ibiltzen izan gariz ba hara ta hona, jantzan-edo, hori bai, ostantzien entera be ez ezegaz be.
- Eta Xixili beti egon da Andra Marietan?
- Bai.
- Nundik dator ba hori Xixili?
- Ez dakit ba. Ez dakitz.

5. San Juanak

- **Erref:** BRM-001/008
- **Iraupena:** 0:01:40. **Hasi:** 00:14:45. **Bukatu:** 00:16:25
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Aisia » Jai-giroa » San Juan

Laburpena:

San Juanera abarketekin joaten ziren ogitartekoa hartuta. Meza eta erromeria egoten zen. Handik Bakiora joaten ziren.

Transkripzioa

- San Juanera gaztetan?
- Bai.
- Abarketakaz, bokadillotxue hartunde.
- Oiñez?
- Ordun ez duu eukitzen izan da. Ordun San Juanera dxuten izen garie abarketa barridxe kaz, batatxue, batie, ta jersetxu bet. Ta dxuten izen garie egun guztireko. Ta eruten izan du bokadillotxue etxetik. Ta ondo, ondo pasaten zan, alegre. Alegre izan nai. Eta lagunak be bai.
- Ta San Juanen ze egoten zan ba?
- San Juanen mezie, ta gero ba dxantzie, sueltue dxantzan.
- Bertan ganien?
- San Juan. San Juanen, mezie akabata, egoten izan diz trikitiak, ta dxantzan. Ta handik bajatu, ta Bakidxora. Ta Bakidxon, erdi janda, hau justo egon da. Ta han be jantzan. Ez, ondo, gaztetasune ondo pasa dot. Ondo. Alegre izan nai. Ta dana balidxo, ostantzien zer? Amarik bez, aiterik bez, gosie, nik guk asko pasa duu.
- Ta San Juanetan be kantau edo ingo zenduen ba zuek?
- Bai
- Ze kanta kantetan zan San Juan egunien?
- San Juaneri. "San Juanetako...."
- Ahaztuta dako zu?
- Ahaztute dakotez horrek geuzek orain.
- Ahaztute baie ondo, ondo, elegante pasaten izan du.

6. Arropak eta orrazkerak

- **Erref:** BRM-001/015

- **Iraupena:** 0:04:18. **Hasi:** 00:27:55. **Bukatu:** 00:32:13
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Jantzi eta orraztu » Arropa eta oinetakoak
- Ohiturak eta bizimodua » Jantzi eta orraztu » Orrazkerak

Laburpena:

Zelako arropak erabiltzen zituzten azaltzen du. Emakumezko guztiek ez zituzten kuleroak "pantalonak" eta azpikogonak jantzen, baina berak bai. Prakar, oster, ez ditu sekula jantzi. Sekula ez da makilatu, baina ileak beti izaten zituzten dotore. Jostuna etxera etortzen zitzairen eta hark josten zizkieten arropak. Etxeko harrian garbitzen zituzten arropak, beti izan dute ura etxean.

Transkripzioa

- Zelako erropak ibiltzen zenduezan?
- Bata, bata, batatxuek. Batatie zelan zan, "en vez de..." terlidxezkuek. Osea ke garbittuten soñera. Eta beti guapa guapa.
- Beti guapa guapa, eta beti goniegaz ezta? Prakarik ez?
- Gonie azpiku ointxe be bai. Ointxe be bai nik.
- Baie prakarik ez, ezta?
- Pantalonak? Hori "que no faltaría" e, neuk e. Eso... ez nai izan pantalo bakue.
- A ez?
- Askok bai, asko pantalonik bez.
- Zuk bai?
- Nik bai, horretan garbidxe izan nai, garbidxe.
- Bai, bai, baina pantaloia bai, baie prakar?
- Prakarik ez, guk ez e.
- Prakarik ez?
- Pantalonak eta batatxuek.
- Pantalonak bai, baina prakarik ez.
- Ez, ez. Prakarik ez.
- Frakarik ez. Sekule?
- Orduen e, eta ez nauen jantzi be egingo.
- Ez?
- Ez nik.
- Orduen bernak eta beti ule barik ibiltzen ziñien edo zer?
- Honek? Galtzerdi barik asko.
- Eta ule barik?
- Galtzerdirik bez, kaltzetiñikaz.
- Ta uliek ze itxen zenduzan, kendu ala?
- Nik ezebez, hala hametik bez, arpeittik bez, eskutan bez, nik ez. Askok egon diz bizardunek.
- A bai? Ta koketatxuek eta ziñien?
- Zertzuk?
- Koketak, zaintzekoak-eta, orraztu ta makillau-eta?
- Ez, arpeidxen ezebez. Egunk bez. Gaztetan egunk bez. Orain, uliek ondo orraztute bai.
- Bai?
- Bai. Hori bai, baie arpeidxen ezebez.
- Ta pelukeria.
- Pelukeidxara bai.
- Non euen, Bermion, pelukerixie?

- Bermion pelukerak bertan bermiotarrak okin dxuz.
 - A bai?
 - Bai, okin dxuz.
 - Ta non-edo? Nun? Pelukerixek nun euezan?
 - Pelukeridxe? Ba eukitxen ixan du "Modestanekue" hartik behetik. Gero beste bat eukiten izan duu, non izan da? Eon diz hiru-lau, pelukeridxe egon diz e, egon diez.
 - Gaztetan ze itzen zenduen, permanentetxue, edo zer?
 - Nik ze eitten izan doten?
 - Bai, permanentetxue edo zer eitxen zenduen?
 - Eskolara karmelitasetara, hona ba hona karmelitasetara.
 - Baina diñot, pelukerixen, permanentetxue edo zer itzen zenduen?
 - A ezebez orduen nik, ule politxe okin dxot.
 - A bapez?
 - Ule ondulaudxu okin dxot. Ez, ondo.
 - Lehen esan dozu erropak e, beti gonie eta holan eta, baiña erosi itzen zenduezan erropak ala egin, josi?
 - Egin, josi.
 - Josi?
 - Josi.
 - Zuk josten zendun?
 - Holan batatxuek-eta, etxera etorten zan jostune, etxien josi.
 - A, jostune etxera?
 - Bai, jostune gure etxera beti.
 - Zein zan hori jostune?
 - Zelan?
 - Jostune nor zan?
 - Ahaztute dakot, harek hil zien. Harek jun zien, Jaungoikuaz.
 - Eta gero erropak-eta garbitzeko?
 - Etxien, harridxen.
 - A baie ure eduki zenduen etxien?
 - Gure ama eguno ez da juen erre kara, etxien.
 - A, moderna orduen. Ur ta guzti.
 - Nire ama totala izan da garbidxe, ta imiek ondo jaztekue ta totala. Arraiñe saltzen ibiltzen izan da Mungidxera. Ordun gu ondo egoten izan gariz, ondo.

7. Bale-baleka

- **Erref:** BRM-001/021
- **Iraupena:** 0:01:06. **Hasi:** 00:39:08. **Bukatu:** 00:40:14
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Familia eta harremanak » Lagunartea eta familia » Jolasak

Laburpena:

Bale-baleka jolasten zuten mutilekin. Zelan jolasten zuten azaltzen du. Neskak tabaka ibiltzen ziren.

Transkripzioa

- Eta zer mutillekaz ibiltzen ziñien?
- Klaro ibil naiena! Bale-baleka ta.
- Bale-baleka?

- Bai.
- Zer da hori?
- Korridxen. "Bale!" hala korridxen andanan hara andanan hona.
- Olgetan.
- Bale-baleka ez dozu ein eguno? zuek ez. Gu ibiltzen izan garie mutillek eta henbrak batera ibiltzen izan garie olgetan, ta igual bateri tokeu izan dxako lepun dxo ta lo eittie, ta guk eskapa. Eskapaten izan dogunien, geu topa eziñik, ta topaten izan dauenak bera lo. Ta haulan, imien geuzek.
- Eta tabaka-eta ibiltzen ziñien neskak?
- Bai, bai. Tabaka asko, tabak elegantiek. Nik tabak, gure amak ekartzen doskulez tabak be pintteta elagantiek.

8. Txikotarekin "karbeka" eta "piruke"

- **Erref:** BRM-001/026
- **Iraupena:** 0:01:07. **Hasi:** 00:45:43. **Bukatu:** 00:46:50
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Familia eta harremanak » Lagunartea eta familia » Jolasak

Laburpena:

Mariak ez zuen bizikletarik izan. Txikotarekin "karbeka" eta "piruke" ibiltzen ziren.

Transkripzioa

- Eta zuk umetan euki zendun bizikletarik-edo?
- Nik ez, horrek geuzek ez.
- Ta zure nebak bai.
- Gu karneka txikotagaz.
- Karneka? zelan da hori?
- Txikota lagun bik, eta emon txikotari ta guk salta. Ta ba piruke, oste-osteka kolarratan, ta holan olgetan. Gure nire denporie gaztetasune ondo dxun de.
- Eta bizikletarik-eta ez zendun euki orduen?
- Nik neuke ez dot euki eguno.
- Ta Bermion egon zan bizikletan alkiletako lekue?
- Eon diez bai, eon diez, eon diez. Baie orduen gure denporan bizikletak-eta gitxi.

9. Bainujantzi barik

- **Erref:** BRM-001/032
- **Iraupena:** 0:02:30. **Hasi:** 00:52:42. **Bukatu:** 00:55:12
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Familia eta harremanak » Lagunartea eta familia » Bainuak, errekek eta uretako jolasak
- Ohiturak eta bizimodua » Jantzi eta orraztu » Arropa eta oinetakoak

Laburpena:

Ez zuen igerian ikasi, ikaratu egiten zen. Gerora, portuan neskatila lanetan ibili zen. Aritzatxura joaten ziren bainua hartzera, baina sasoi hartan ez zuten bainujantzirik. Sekula ez uten kremarik ematen.

Transkripzioa

- Zuk ugerrien be ikesko zendun umetan.
- Ez dot ikasi, ez dot ikasi uger.
- Eta zelan ba?
- Ikaratu eitten izan nai.
- Bermiotarra eta ikaratu?
- Bai, bai, bai, bai. Halan da, alperra izan nai, alperra eta ikaratsue. Ta gero barriz neskatile ibil nai portuen, ta bajaten izan gariz otzarak garbiten edo kajak garbiten uretara eta ez nai izan. Baie gaztetan bai.
- Eta baiñeu eitten ziñien?
- Bermion baiñue? Aritzatxun.
- A bai? Aritzatxun.
- Ta portun be eitten izen dauie. Baie asko Aritzatxure, hortik gora.
- Ta zu be bai? ta zelako traje de baiñue zan lehengoa zuen gaztetakoa?
- Traje de baiñue da ordun ala?
- Zelakoa zan?
- Pantalona kaz!
- A bai?
- Klaro. Pantalona eta gonie!
- Eta ganetik?
- Gonie ta pantalona.
- Dana tapeta.
- Ordun ez zan egon traje de bañorik.
- Ta mutillena zelakoa zan?
- Kantzontzilluek.
- Ta listo.
- Neure denporan e! Gero dana eon da, gero eon diz traje de baiñuek, tapa rabuek ta dana. Nire denporan hauri.
- Eta joaten ziñenien Aritzatxure-edo, kremarik-eta emoten zenduen morena jartzeko edo ez erretako?
- Gonigaz, erropie kendu ta azpikogonigaz.
- Baiña kremarik-eta emoten zenduen?
- Kremarik ez zan egon orduen.
- Bapez.
- Nivea.
- Nivea danetarako?
- Nik ez dot emon eguno e! ta izan nai baltzaue, ta ez dot emon eguno ezebe. Dirurik bez erosteko. Orain danerako daku dirue, orain bai. Nire denporan ez da egon.

10. Emakumezkoen lana portuan

- **Erref:** BRM-001/038
- **Iraupena:** 0:02:03. **Hasi:** 00:58:48. **Bukatu:** 01:00:51
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Itsasoa » Lehorreko lanak » Lehorreko lanak

Laburpena:

Emakumezkoen lana portuan zein izaten zen azaltzen du. Arraina Portuzarrera eraman behar izaten zen saltzeko, buru gainean eramaten zuten. Lantegietatik kaxak eta otzarak batu behar izaten zituzten gurdietan.

Transkripzioa

- Portuen?
- Andran bihera zein zan?
- Portuen? Portun neu ibil nai neskatile.
- Ta zer eitten zendun zuk portuen?
- Portuen? ba bentan saltzen izan da arraiñe, ta guk eruten izen duu motorretik bentara burun kargak.
- A bai? Ta buruen nun eruten zenduen ba?
- Buruen? sorkidxe imiñi hamen ta beragaz bentara.
- Ta bentie nun eitten zan ba?
- Portuen, portuen, hamen Portozarran.
- Portu zaharran.
- Bai. Orduen papardue asko, txitxarro be asko, ordun asko eitten da, orain ez dau, lehen arrain asko egoten izan da. Antxobie be elegantek, baie orain ez dau, ez dau lehengorik, ez dau lehengorik, dana eskastu, danak duez ta danak duz-ta.
- Ta hori ze izeten zan eguneroko bihera motorretatik bentara arraiñe eroatie egunero-egunero?
- Ta gero, bai, ta gero kajak batun, otzarak batun. Antziñen otzarak izaten izen die handidxe, lau arruko lau arru, ta harek otzarak batun fabriketatik, ta gero ba kajatan, karrutan, ta harantz dunak harek kajak batun eta horrek biharrek egon diez bai. Ondo, ondo. Ondo egon garizenak ondo ta txarto egon dizenak ordun be txarto.
- Ta horrek biharrek beti andrak eitten biezana, ezta? andrak. Gizonak...
- Gizonak itsosora ta etortzen zanien etxera, etxera lo.
- Eta andrak orduen.
- Andrak biharrien. Bai, neskatile ibil nai neu be.

Ahotsak.eus-eko edukiarekin sortutako dokumentu automatikoa.

2026-03-04

CC-by-sa | Ahotsak.eus

Badihardugu Euskara Elkarte
Markeskua Jauregia, 20600 Eibar
943121775 - ahotsak@ahotsak.com